TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.65
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenantoja- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaan tieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja eroaio-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suoremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c suuma. Ilmotukset tekstin joukossa (palkkahuuto-ilmotukset) $1.20 sentti tuuma, eli 15c rivi, laskettu 6 palstan leveydelle. — Kaikki muut lyhytilmotukset ilmestukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaiset ilmotukset tulee suoraa maksaa mukana. Englanninkielisetä suomennoksen vapaasti.

No. 144 Tiistaina, Kesäkuun 21 p.—Tuesday, June 21st. 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

TAISTELU VAIN KIIHTYMÄSSÄ ENGLANNISSA

Raatajat ryhtyvät toimiin rintamansa lujittamiseksi kamppailussaan

LONTOO, kesäk. 20 p. — Enemmistö Lontoon porvarilehdistä jo edeltäpäin ennustaa ehdottomasti epäonnistuvan kaivostyöläisten yrityksen saada ryhtymään lakkoon kaikki sellaiset järjestöt, joilla on palkasta riitaa työnostajiensa kanssa, mutta silti ne eivät voi peittää huolestuneisuuttaan tulevaisuuteen nähden. Ne vakuuttavat kuinka muka tuhannet kaivostyöläiset johtajiensa kielloista huolimatta palaavat takaisin työhön piakkoin.

Daily Herald vastaa porvarilehdille, sanoen tuollaisten vakuuttelujen olevan vain niiden tavallisia valheita, ja se vakuuttaa kaivostyöläisten yksimielisinä kannattavan johtajiaan heidän toimenpiteissään ja päättäväisinä taistelevan taistelun loppuun saakka.

Työväenpuolueen vuotuinen konferenssi alkaa huomenna ja otaksutaan ammatillisten järjestöjen johtomiesten konferenssin päätyttyä viikon lopulla pitävän sitten Brightonissa konferenssin, jossa keskustelevat eri rintamien yhdistämisestä taistelussa palkkoja alentamaan pyrkiviä porvareita vastaan. Suurimmalla osalla ammattijärjestöistä on kiistaa työnostajiensa kanssa palkasta ja on todennäköistä, että ne liittävän voimansa yhteen taistelussaan kapitalisteja vastaan, joiden työläisten johtajat sanovat muodostaneen salaliiton tarkotuksella alentaa työläisten palkat alemmaksi kuin ne olivat ennen sotaa ja murskata ammattiyhdistykset.

EHDOTTAA VENÄJÄN JA AMERIKAN SUHTEITA RATKAISTAVAKSI

WASHINGTON, D. C. (F. P.) — Sillävälin kuin kongressin alahuone keskusteli rauhan julistamisesta Saksan kanssa, esitti sosialistinen kongressimies Meyer London ponnen, jossa vaaditaan Yhdysvaltain hallitusta tunnustamaan Venäjän neuvostotasavallan.

"Meidän täytyy joko kannattaa niitä poliittisia ryövärijoukkueita, jotka yhtenään tekevät matkoja ja hyökkäyksiä Venäjää vastaan ja levittävät vihaa sitä kohtaan, ja eristettävä tämä 140 milj. asukasta käsittävä maa itsestämme ja kaikista muista, tai sitten on meidän tunnustettava tämä hallitus ja käytävä yhteyteen tämän maan kanssa, joka tarjoaa loppumattomia mahdollisuuksia meidän teollisuudellemme ja kaupallemme", sanoi London.

Ponsiehdotus lykättiin valiokuntaan, jossa sen kohtalona tietenkin tulee olemaan luonnollinen kuolema.

22 HENKEÄ SURMAUTUNUT RÄJÄHDYKSESSÄ

BERN, Sveitsi, kesäk. 21 p. — Mount Ceniksen kaivoksessa tapahtui eilen kaasuräjähdys, joka tuhosi suuren osan mainitusta kaivoksesta ja aiheutti kuoleman 22:lle miehelle. Surmansa saaneiden luku voi olla suurempikin. Räjähdyksessä tärväänyneiden luku nousee useihin kymmeniin. Kaivoksessa oli räjähdyksen sattuessa 385 miestä ja niistä 120 kohtalosta on jo päästy selville.

PALJON KALOJA ON VIETY VENÄJÄLLE

RIIGA, kesäk. 21 p. — Moskovan "Isvestia" kertoo hollantilaisen laivan "Alexander Polden", sen saapuessa Pietarin satamaan äskettäin, saaneen osakseen sellaisen kunnianosotuksen, jonka tavallisesti saavat osakseen vain ruhtinaalliset tai muut korkeassa asemassa olevat henkilöt. Mainittu laiva vei Pietarin satamaan ensimäisen suuremman lastin ruokatavaroita, mitä sinne on saapunut viimeisten kolmen vuoden aikana, ja sen kulkiessa Kronstadtin ohitse taistelulaiva "Marat" tervehti sitä tykinlaukauksilla, venäläisten merisotilaiden hurratessa sen kannella.

Laivassa oli 5,350 tynnyriä silliä ja satamatyöläiset lossasivat sen lastin niin nopeasti, että seuraavana päivänä sen satamaan saapumisen jälkeen Pietarista voitiin jo lähettää Moskovaan 20 vaununlastia silliä. Loput silleistä jätettiin Pietariin, siellä jaettavaksi.

"Alexander Polden'in jälkeen on Pietarin satamaan saapunut kaksi muuta höyrylaivaa, joilla on ollut lastina 17,000 tynnyriä silliä.

KOLME LAIVAA ON KADOKSISSA

WASHINGTON, D. C., kesäk. 20 p. — Hallituspiireissä vallitsee tavaton hämminki sen johdosta, että useita amerikalaisia laivoja on parin viime kuukauden ajalla kadonnut jäljettömiin keskellä Atlannin valtamerta. Jos tämä olisi tapahtunut joitakin satoja vuosia sitten, voitaisiin syypäinä pitää merirosvoja, mutta niitähän ei enää ole missään.

Viranomaiset koettavat pitää salassa koko juttua, mutta julkisuuteen on "vuotanut" näistä asioista sen verran, että tiedetään näin kadonneita laivoja olevan vähintäin kolme, joista kaksi on ollut lastattuna vehnällä ja yksi täynnä rikkiä. Kuumeentapaisella harrastuksella tutkitaan, minne laivat olisivat voineet joutua.

Sanoo laivojen joutuneen bolshevikien saaliiksi.

Hallituksen kauppadepartmentin sihteeri Hoover sanoo "olevansa varma", että näiden laivojen laivamiehistö on tehnyt kapinan ja ohjannut laivat lastineen päivineen Venäjän Neuvostohallitukselle kuuluviin satamiin, mutta ei hänkään voi pätevästi todistaa väitettään, "onhan vain varma".

Sodan aikana katosi tällä tavoin Cyclop niminen laiva, eikä vieläkään olla selvillä, minne se on joutunut. Mutta silloin tällöin merikulun historiassa on tapahtunut tällaista, mutta ei vielä koskaan sitä, että useita laivoja katoaa samalla kertaa kuin tina tuhkaan.

Onhan se tämäkin juttu lisänä siinä hallitusherrain suuressa "trupeli"-paljoudessa.

Taistelu Vähässä-Aasiassa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1921, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, kesäk. 21 p. — Daily Telegraphille Smyrnasta tulleet tiedot kertovat sinne äskettäin saapuneen Kreikan ministerin tohtori Stratoksen sanoneen, että kiista läheisessä Idässä Kreikan ja Turkin natsionalistien välillä on ratkaistava sotatantereella, eikä neuvottelemalla. Stratos saapui Smyrnaan Kreikan parlamentin nimittämän, rintamalle matkalla olevan komitean johtajana, ja hänen tiedotetaan sanoneen:

"Sovittelua ei voida hyväksyä. Me emme voi luovuttaa Traakiaa ja Smyrnaa. Kiista voidaan ratkaista vain asevoimin. On välttämätöntä toimeenpanna hyökkäys, jotta saadaan turkkilaiset ajattelemaan järkevämmin."

KONSTANTINOPOLI, kesäk. 21 p. — Suurten venäläisten joukkojen keskittäminen Kaukaasiaan, mukanaan tykkejä ja pansaroituja autoja, on tehnyt Turkin natsionalisteille mahdolliseksi poistaa joukkojaan tuolta auleelta, ja Kemal-pashan armeijaan Anatoliassa saapuukin yhtämittaa lisää joukkoja, mikäli tänne tulleet tiedot kertovat. Venäläisten yhdennentoista armeijakunnan osan vallattua Karsin, turkkilaiset poistuivat sieltä. Suuret määrät venäläisiä sotatarpeita on kuljetettu Anatoliaan.

KAKSI SOSIALISTILEHTEÄ LISÄÄ SAANUT POSTIOIKEUDET

CHICAGO, ILL., kesäk. 15 p. (F. P.) — The Chicago Sociaalist, Cook kauntin sosialistipuolueen virallinen äänenkannattaja on saanut toisenluokan postioikeudet, oltuaan neljä vuotta ilman niitä.

Taistellessaan sosialistista sanomalehdistöä vastaan, peruutti Burleson tämänkin lehden postioikeudet sentähden että siinä julkaistiin I. St. John Tuckerin artikkelisarja, "Hinta jonka me maksamme", jossa käsiteltiin sota-asioita porvaristoa vähemmän miellyttävällä tavalla.

ST. LOUIS, MO., kesäk. 14 p. — St. Louis Labor, yksi vanhimpia Amerikan sosialistista viikkolehtiä, joka on neljä vuotta ollut sulettuna postista, sai eilen Washingtonista tiedon, että ylipostimestari Hays on päättänyt palauttaa takasin sen toisenluokan postioikeudet.

Tämän lehden suhteen voidaan pitää merkillisenä sitä seikkaa, että sen saksankielinen painos, St. Louis Arbeiter Zeitung, on saanut kaiken aikaa mennä toisen luokan postissa eikä sillä ollut mitään häiriötä sodan aikana, mutta sen englanninkielinen painos, jossa on aina ollut sama teksti sanasta sanaan, sensijaan heti sensuroitiin.

10,000 kaivostyöläistä on tehnyt lakon

WILKESBARRE, PA., kesäk. 20 p. —Lähelle kymmenen tuhatta kivihiilenkaivajaa teki tänään lakon Pennsylvania Coal yhtiön työmailla, väittäen että yhtiö ei maksa viime vuonna tehdyqn sopimukseq mukaista palkkaa.

Yhtiön virkailijat sanovat, että lakko on "laiton". — Kuinkas muuten!

OLISIHAN HÄNELLÄ ILMANKIN "TRUPELIA"

CINCINNATI, OHIO, kesäk. 20 p. — Kansainvälisen uudistuslainlaadinnan viraston johtaja tri William F. Crafts on ilmottanut että hän on lähettänyt valtiosihteeri Hughesille pyynnön Carpentierin ja Dempseyn välisen nyrkkitappelun ehkäisemisestä. Tämän tappelun pitäisi tapahtua heinäkuun 2 päivänä Jersey Cityssä.

Yhä kasvaa Kolmas Kansainvälinen

TUKHOLMA, kesäk. — "Politikenille" Bukarestista tulleessa erikoistiedossa sanotaan, että Rumanian sosialistinen kongressi on 432 äänellä 111 vastaan hyväksynyt ehdoitta liittymisen Kolmanteen Internationaleen. "Sozialismulin" kertoman mukaan oli kongressissa edustettuna 27 puolueosastoa, joissa on 45,086 jäsentä.

Kommunistiset jäsenet vangitaan.

Bukarestista ilmoitetaan kommunistiseen kongressiin osaaottajien vangitsemisesta seuraavaa:

Torstaina toukokuun 12 p:nä hetkellä, jolloin Siebenburgista saapuneen edustajan piti kääntää parlamenttiedustaja Cristescun puheen agraarikysymyksestä kuultiin huuto: "Sotilaat tulevat!" Ilmaantuikin erään upseerin johdolla joukko santarmeja, jotka komennettiin muodostamaan ketju ja sulkemaan St. Jonican ja Campiheanyn kadut. Kansantalon edustalle ja kongressitalon oville asetettiin sotilaat vartioimaan. Kuninkaalliset edustajat majuri Cernat ja Stanescu, sekä poliisimestari, kenraali Nikoleanu jakoivat kongressin osaaottaneet kahteen ryhmään, nim. sellaisiin jotka olivat äänestäneet ehdoilla liityttäväksi Kolmanteen Internationaleen ja niihin, jotka olivat äänestäneet ehdoitta. Sen jälkeen kun majuri Cernat oli lukenut edustajien luettelon laadittiin lista johon merkittiin kommunistien nimet. Vangitut kommunistit ryhtyivät laulamaan "Internationalea". Sen jälkeen saapui paikalle kahdeksan panssariautoa, vangitut vietiin ulos ja kuljetettiin pois. Vangittujen lukumäärä on 72.

Samaan aikaan kun vangitsemiset toimitettiin, tehtiin Sozialismulin huoneistossa kotitarkastus, jolloin suuri määrä kirjotuksia takavarikoitiin.

YKSITYINEN POSTISENSUURI SANOTAAN POISTETUN

WASHINGTON, kesäk. 19 p. (F. P.) — Postimestari Will H. Haysin antaman määräyksen mukaan ei postivirastoa enää käytetä eräänlaisena salapoliisitoimistona. Tämän määräyksen mukaan eivät postimestarit saa antaa mitään tietoa yksityisistä, postia käyttävistä henkilöistä.

Burlesonin aikana ei yksityinen kirjeenvaihtokaan ollut turvassa postiviranomaisilta. Uusi määräys kieltää postimestarien pitämään sormensa pois salapoliisin toimista.

HARJOTTAVAT SABOTAASIA RAUTATEILLÄ

PARIISI, kesäk. 21 p. — Ranskan rautateillä harjotetun saboteesin johdosta tapahtui viime viikon ajalla kolme vakavanlaista junaonnettomuutta, jotka ovat tuottaneet mitä suurinta päänvaivaa sisäasiain ministeristölle. On mahdollista, että joudutaan pyytämään sotatoimistolta sotaväkeä vartioimaan johtavia rautateitä, koska rautatiet itse eivät halua kustantaa vahteja palvelukseensa.

Kaikissa viime viikolla tapahtuneissa sabotaasitöissä löydettiin tapahtumapaikalta työkaluja, joilla rautateitä oli vioitettu. Eräässä paikassa oli ruuvattu auki toista sataa pulttia ja kiskot revitty irralle. Seurauksena oli, että kaksi rahtijunaa törmäsi yhteen, jossa ei kuitenkaan yhtään ihmishenkeä menetetty.

Poliisiviranomaiset epäilevät saboteesista niitä työläisiä tai heidän ystäviään, jotka vallankumouksellisten mielipiteittensä takia on erotettu rautateiden palveluksesta. Sabotaasin tarkoituksena on mahdollisesti myöskin pakottaa hallitus kulettamaan sotajoukkönsa pois Saksan miehitetyiltä alueilta oman maan rajojen sisälle.

TYÖTTÖMÄT MELLASTANEET BERLIINISSÄ

Tappeluun ottanut osaa kaiken kaikkiaan arviolta 5000 henkeä

BERLIINI, kesäk. 21 p. — Suuri joukko työttömiä työläisiä tunkeutui täällä eilen huoneeseen, missä ammattiyhdistysten keskusneuvosto oli pitämässä kokoustaan ja esitti sille vaatimuksen, että työssä olevien työläisten on poistuttava työpaikoistaan, jotta työttömät työläiset saavat työtä. Neuvoston puheenjohtajan miehet pieksivät pahanpäiväiseksi ja jättivät hänet sitten verissään makaamaan lattialle.

Neuvoston kokoushuoneessa alotettu tappelu levisi sikäli, että siihen lopulta otti osaa arviolta 5,000 henkilöä, käyttäen aseinaan m.m. tuoleja ja keppejä. Useita satoja poliiseja kutsuttiin paikalle ja he puhdistivat haalin, mutta vasta sitten kun taistelu oli kestänyt kaksi tuntia. Neuvoston puheenjohtaja vietiin eräälseen ravintolaan ja sen ovet lukittiin, mutta raivostunut joukko hyökkäsi rakennuksen kimppuun ja tuhosi sen. Sieltä hänet vietiin ulos takaovesta. Liikkeellä oli jo huhu, että hän on kuollut, mutta niiden todenperäisyys virallisesti kielettiin.

JUTTU VANZETTIA SACCOA VASTAAN

DEDHAM, MASS., kesäk. 18 p. — (Federated Pressin erikoissähkösanoma) — Sacco-Vanzetti jutun käsittelyssä on ollut paljonkin sellaisia kohtia, jotka ovat perinjuurin koetelleet varsinkin syytettyjen kärsivällisyyttä, mutta tähän saakka he ovat voineet tyyneydellä kuunnella ja katsella "oikeuden" kulkua. Mutta tänään ei enää Bartolomeo Vanzetti voinut hillitä itseään, kun poliisimies Conneliy oli todistamassa ja sanoi vangitessaan Vanzettin huomanneensa tämän tavottavan takataskuaan. "Se on valhe!" huudahti kaikuvalla äänellä Vanzetti ja koko oikeussali joutui hetkeksi tavattoman kiihtymyksen valtaan.

DEDHAM, MASS. (F. P.) — Sacco-Vanzettin oikeusjutussa alkaa yhä selvemmin ilmetä totena se väite, jokä syytettyjen puolustajain taholta on alunpitäin tehty, että tämä juttu on tekaistu tarkotuksella saada tuomituksi työväenliikkeen innokkaimpia edustajia. Tähän saakka syyttäjäin todistajat eivät ole vielä mitään pätevää voineet todistaa noita miehiä vastaan. Kolme todistajaa, joita viimeksi kuulustelttiin, sanoivat avoimesti ei olevansa varmoja, ovatko syytetyt niitä miehiä, joita he murhapaikalla näkivät, vaiko ei.

Louis Pelser, nahan leikkaaja ammatiltaan, sanoi m. m. ei nähneensä Saccoa ennen kun hän oikeuden eteen tuotiin. Silloinkin sanoi "ei vieläkään tuntevansa." Kun Pelseriltä kysyttiin, josko hän luulee Saccoa siksi mieheksi jonka hän näki murhapaikalla, vastasi todistaja siihen: "Minä en usko, että hän on se mies, mutta hän kyllä näyttää siltä."

Edellisen lisäksi samainen todistaja lausui, että hän ei tiedä koko asiasta mitään muuta, paitsi sen, että hän ikkunasta näki auton numeron.

Sanoi valehdelleensakin asiassa.

Paitsi että syyttäjäin todistaja Pelser puhui ristiriitaisesti ja lisäksi syytetyille edullisesti, sanoessaan ettei hän luule syytettyä samaksi mieheksi ja että hän ei tiedä asiasta mitään, niin hän vielä lisäksi väitti valehdelleensa syytettyjen asianajajalle Mr. Reidille, joka oli aikaisemmin käynyt häntä kuulustelemassa. Pelser sanoi valehdelleensa Reidille sen vuoksi, ettei hänen tarvitsisi tulla todistamaan asiassa tuomiolaitoksen eteen.

Kuten tähän mennessä on jo käynyt selville, ovat todistukset joita syytettyjä, Saccoa ja Vanzettia vastaan käytetään, perin hataria ja ristiriitaisia. Mutta syytettyjen puolustajat väittävätkin tässä olevan laatuaan uusi Mooneyn juttu, ja siksi tulee työväestön antaa sille erikoinen huomio.

Todistaja pyörtynyt.

DEDHAM, MASS. (F. P.) — Valtion todistaja Mrs. Lola Andrews, joka oli todistanut nähneensä Nicola Saccon Braintreessa murhapaikalla

(Jatkoa neljännellä sivulla)

Mies tapettu lakkokahakassa Portlandissa

PORTLAND, Ore., kesäk. 21 p. — Eilen illalla ampuivat poliisit täkäläisessä satamassa lakossa olevan merimiehen, jonka nimen luullaan olevan John Darrell. Darrell oli seitsemän toverinsa kanssa lakkovartijana, kun poliisit tulivat heitä ajamaan pois, jolloin syntyneessä taistelussa, jossa molemmin puolin "ammuttiin tappaakseen", Darrell sai kuolettavan luodin ruumiiseensa. Poliisit vangitsivat myöhemmin läheisyydestä viisi lakkolaista ja luulevat että jälellä olevat kaksi ovat haavotettuna vetäytyneet johonkin piiloon.

Vangittujen joukossa on suomalainen Carl Grönfors, 25-vuotias.

Ku Klux Kan toimii jo kaikkialla Lännellä

PORTLAND, ORE., kesäk. 20 p. — Täällä on paraikaa Ku Klux Klanin kansallisorganiseeraaja Bragg Callaway, joka on jo hiljaisuudessa työskennellyt useita päiviä "valittujen ja luotettujen kansalaisten keskuudessa" värväten jäseniä tuohon uudelleen henkiin herätettyyn "valkoihoisen rodun" yliotetta suojaavaan salaseuraan.

Jokaisen jäsenehdokkaan täytyy täyttää kyselykaavake, jossa yksityiseikkoja myöten tutkistellaan mennyttä elämää, syntymäajasta ja -paikasta puhumattakaan. Portlandissa on aikomus koota Klaniin 2,500 jäsentä ennenkuin lupakirja otetaan ja seura alkaa toimintansa.

On ilmotettu että Seattlessa on jo toiminnassa osasto, johon jo kuuluu 1,900 jäsentä. New Yorkin kaupungin osastossa sanotaan olevan enemmän kuin kymmenen tuhatta jäsentä.

Klanin toimintatavoista kerrotaan että jos joku — yksilö tai joukko — on salaseuralle vastenmielinen, tullaan hänelle ensin lähettämään varotus, ja jollei hän siitä paranna tapojaan, tulee Klan käyttämään sellaisia menettelytapoja kuin kulloinkin parhaaksi näkee.

Lienee tunnettua että tässä on kysymyksessä "ohranan" tapainen järjestö, jonka kärki ennen pitkää tulee näkyviin, jollei ennen, niin ensi talven nälkäkapinoissa.

Vielä ei Portlandissa ole jäseniä kuin muutamia kymmeniä, mutta organiseeraaja sanoo toiveiden olevan hyvät.

Engl. haluaa lykkäystä

WASHINGTON, D. C. (F. P.) — Poliittisissa piireissä on viime päivien ajalla kuiskittu paljon, että Englanti yrittäisi taas vapautua sotalainan korkojen maksamisesta. Kerrotaan, että Elliot Wadsworth, entinen Morganin firman jäsen ja nykyinen apulaisrahastonhoitaja, olisi ollut viime viikolla neuvotteluissa Englannin edustajan Aukland Geddesin kanssa tästä asiasta, ja että Englannin tarkotuksena on saada korkojen maksaminen lykättyä kolmeksi vuodeksi eteenpäin, ellei niitä kokonaan voida saada "anteeksi".

Englannin osuudesta tulisi lainain korkoina $200,000,000 vuodessa. V. 1919 antoi Wilsonin hallitus jo lykkäystä Englannille kolmeksi vuodeksi, eli v. 1922. Näillä rahoilla on Englanti rakennuttanut laivastoa viime vuoden ja tämän vuoden kuluessa lähes 500 miljoonan arvosta, kilpailen täten laivaston rakentamisessa Amerikan kanssa, amerikalaisten omilla rahoilla, samalla kun täällä täytyy lyödä yhä uusia veroja asukkaiden maksettavaksi, että hallitus pysyisi rahallisesti jalkeillaan.

La Follette teki viimeisen kongressin istuntokauden lopulla kysymyksen hallitukselle, mitä se aikoo lopulla ryhtyä tekemään sotasaatavien ja varsinkin niiden korkojen perimiseksi. Tämä esitys tuli niin myöhään, ettei sitä enää ehditty käsitellä. Nyt kun Englanti on taas alkanut hiljalleen juonitella kukkaronsa eduksi, arvellaan hänen pian uudistavan vaatimuksensa.

UNIONKORTTI RAITIOTIEPILETTINÄ VENÄJÄLLÄ

Chicago, kesäk. 20 p. (F. P.) — William Z. Foster, joka Venäjällä ollessaan tulee kirjottamaan joukon artikkeleja Federated Pressille, on ilmottanut meille että kun hän ajaa katuvaunulla Venäjällä, näyttää hän vain unionkorttinsa, niin kyyti on vapaa.

A. F. OF L. LIITON KONVENTSIOONI

DENVER, COLO., kesäk. 19 p. (F. P:n erikoiskirjeenvaihtaja Robert M. Buck) — American Federation of Laborin konventsiooni on jo jatkua jollottanut viikon, mutta vielä ei ole esiintynyt mitään, josta voisi muodostaa itselleen mielipidettä liiton tulevasta ohjelmasta. Jos esitetyt päätösehdotukset antaisivat siitä kajastusta, niin täytyisi niiden johdosta päätellä porvarilehtien kirjeenvaihtajien aivan avoimesti lausumien mielipiteiden mukaisesti että American Federation of Labor liitolla ei näy olevan minkäänlaista ohjelmaa eikä konventsioonissa ole ilmennyt mitään, joka osottaisi liiton olevan taistelukannalla mitään vastaan.

Todellakin surkeaa, jos totta.

Porvarilliset sanomalehtimiehet ennustelevat uutisissaan että ennenkuin konventsiooni loppuu, voi liitossa tapahtua hajaannuskin, sillä ei ole käsitettävissä, miten sellaiset mielipiteet kuin esimerkiksi konetyöläisten ja kirvesmiesten järjestön presidentti Hutchinsonin mahtuvat olemaan samassa liitossa, vaikkapa tuolla liitolla ei olisikaan ohjelmaa.

Luulisi tällaisen julkisen ja leikkaavan pilanteon vaikuttavan jotakin, mutta näyttää siltä, että konventsioonin edustajisto on niin tykkänään unen vallassa, ettei sitä voi herättää mikään.

Kun esimerkiksi Lucy Robbins piti puheen, jossa hän pyysi konventsioonia ryhtymään toimenpiteisiin poliitillisten vankien vapauttamiseksi ja luki puheensa yhteydessä Eugene Debsin kirjeen konventsioonille, kuuntelivat edustajat väsyneesti puhujaa, taputtivat hieman käsiään, mutta muuta ei ole tehty. Kukaan ei vielä ainakaan ole esittänyt päätöslauselmaehdotusta tästä asiasta, joka olisi ainoa keino ottaa asia keskustelunkaan alaiseksi konventsioonissa.

Kun konventsioonin alussa tutki toimeenpanevan komiteaan toivottoman ikävää ja pitkää raporttia, niin tutki sitä siinä mielessä, että olisi sieltä löytänyt edes yhtä pientä elonvälähdystä, yhtä ainoaa seikkaa, joka osottaisi että tämä mahtava liitto on oivaltanut asemansa nykyisessä työn ja pääoman taistelussa Amerikassa. Ja kaikille pitäisi olla selvillä että tämä taistelu on vasta alulla ja että nyt, jos koskaan olisi työväenjärjestöjen kaikkine tarmoineen ja kaikkine mahdollisine keinoineen varustauduttava sen varalta. Mutta tuo tutkiminen oli turhaa. Mitään elonmerkkiä ei raportissa ollut.

Nyt on konventsionissa esitetty 130 päätöslauselmaehdotusta, mutta niistä ei myöskään ole mitään hyötyä sille, joka koettaa saada selville, mitä liitto tulee tekemään taistelun yhä kärjistyessä.

Täällä on kyllä sellaisia edustajia, jotka huomaavat tämän, mutta jotka "eivät ole suosiossa", he ovat "sääskiä, joiden ääni ei kuulu taivaaseen" — ja joiden äänen aina ja heti tukahduttaa hyvässä reilassa oleva höyryjyrä, jos he vain suunsa aukaisevat. Nämä sanovat että tämä yleinen avuttomuus osottaa ettei American Federation of Labor enää näytele minkäänlaista osaa Amerikan työväenliikkeessä. Ei sen vuoksi, etteikö jäsenistö olisi elinvoipainen, vaan sen vuoksi, että johtajat ovat luutuneita, yksilöllisine etuineen taantumuksen palvelukseen antautuneita politiikkoja, joilla järjestömuodon vähä erällään tapahtuneen muokkailun kautta on kaikki valta — eikä jäsenistöllä ole mitään sanomista asioihin nähden.

SUOMALAINEN AMPUNUT TOISEN, SITTEN HIRTTÄNYT ITSENSÄ

ISHPEMING, MICH. — Tiistaina esitettiin surullinen näytös Ishpemingissä, joka päättyi toisen haavoittumiseen ja toisen kuolemaan.

William Karvinen, 30 vuoden ikäinen yksinäinen mies, ampui John Siivoa tai Savosta, joksi hän myöskin itseään kutsuu, kolme kertaa, mutta luultavasti ei kuolettavasti. Ampumapaikka oli lähellä Siivon asuntoa East Cleveland avenuella ja tapahtui se keskiyöllä. Siivo on 26 vuoden ikäinen ja naimisissa.

Sikäli kuin kerrotaan johtui ampuminen siitä, kun William Karvinen oli mustasukkainen Siivolle tämän vaimon takia.

Karvinen vangittiin Negauneessa tunti ampumisen jälkeen ja vietiin kaupungin vankilaan, jossa kahtakymmentä minuuttia myöhemmin hirtti itsensä. — Työm.

VENÄJÄ KOHTELEE KYLMÄSTI YHDYSVALTOJA

Useilta amerikalaisilta kielletty lupa matkustaa Venäjälle

BERLIINI, kesäk. 21 p. — Neuvosto-Venäjä maksaa Yhdysvalloilta osakseen saamansa virallisen halveksumisen osottamalla välinpitämättömyyttä Yhdysvaltoja kohtaan. Merkkejä siitä on ollut havaittavissa sen jälkeen kun Venäjä solmisi kauppasopimuksen Englannin ja Saksan kanssa ja vieläkin selvemmin englantilais-saksalais-venäläisen kauppaententen saatua oleellisen muodon.

Tuo Neuvosto-Venäjän välinpitämättömyys Yhdysvaltoja kohtaan ilmeneikse m. m. siinä, että se ei ole vapauttanut amerikalaisia, jotka ovat vankeina Venäjällä ja vielä selvemmin siinä, että amerikalaisilta on kielletty lupa matkustaa Venäjälle. Kiellettyään Lincoln Steffensiltä, konetyöläisten kansainvälisen ammattijärjestön presidentiltä William Johnstonilta, Herman Bernsteiniltä ja useilta muilta amerikalaisilta luvan matkustaa Venäjälle, neuvostohallitus nyt odotuttaa täällä olevalla senaattori Josef I. Francella tietoa, saako vai ei hän luvan matkustaa Venäjälle.

Hänen pyyntöönsä saada lupa matkustaa Venäjälle, ei ole vielä tullut lopullista vastausta, mutta saksalaisista ja venäläisistä lähteistä on saatu tietää, että Moskovassa ei olla taipuvaisia hänelle tuota lupaa myöntämään. France tuntee pettyneisyyttä ja harmistuneisuutta sen johdosta kun neuvostohallitus niin vähän "lainaa" huomiota hänelle, vaikka hän on Yhdysvaltain senaattori, mutta venäläiset puolestaan tahtovat muistuttaa mieliin, että neuvostohallituksen edustajia ei kohdeltu Yhdysvaltain hallituksen taholta yhtään paremmalla tavalla.

VENÄJÄ MYÖNTÄNYT KONSESSIONIN ENGLANTILAIS. FIRMALLE

WASHINGTON, kesäk. 21 p. — Latviasta virallisiin piireihin eilen saapuneet sanomat kertovat Venäjän neuvostohallituksen tehneen suuria myönnytyksiä eräälle brittiläiselle liikkeelle Bakun öljykentillä.

Yhtiön kerrotaan saaneen oikeuden tuottaa öljyä ehdolla, että se antaa yhden neljäsosan Venäjän hallitukselle. Kolme neljäsosaa saa yhtiö pitää itse. Tämän ohella saa yhtiö järjestää oman poliisilaitoksensa.

Aikaisemmin on jo Venäjältä saapunut tietoja, että neuvostohallitus on aikonut tehdä brittiläisille myönnytyksiä Bakun öljykentillä. Huhtik. 4 p:nä sähkötettiin Moskovasta, että eräitä venäläisiä teollisuuksia tullaan vapauttamaan kansallistuttamismääräysten alaisuudesta, jotta ulkomaalaiset toimiluvan-saajat voivat niitä käyttää. On myös kerrottu, että neuvotellessaan venäläisten kanssa kauppasuhteista, brittiläiset ovat koettaneet saada neuvostohallituksen vahvistamaan Britannian aikaisemmat öljyoikeudet Kaukasiassa.

Amerikalaisetkin olivat edustettuina Bakun öljykentillä ennen sotaa, ja amerikalaisten yhtiöiden kerrotaan nytkin tehneen jotakin saadakseen neuvostohallitukselta konsessioneja, mutta ei tiedetä, missä määrin ne ovat niissä onnistuneet.

SOSIALISMI JAPANISSA KAUHISTUTTAA KAPITALISTEJA

Japanilainen edustaja Nosaie on selittänyt parlamentissa, että sosialistinen liike Japanissa edistyy jättiläisäskelin. Poliittisluontoisia lakkojakin on ollut lakkaamatta.

"Isvestijan" mukaan on poliittinen tilanne Japanissa sangen sekava. Varsinkin hallituksen kanta Siperian kysymyksessä on herättänyt ankaraa vastarintaa niin oikeisto- kuin vasemmistopuolueissakin.

"Kurier Lvovskin" kirjeenvaihtajalle on Japanin Varsovassa oleva lähetystö antanut m. m. seuraavia tietoja:

"Tilanne Itä-Aasiassa käy yhä vaikeammaksi. Korealaiset vallankumoukselliset, jotka tahtovat vapautua kaikin hinnoin Japanin ikeen alta, harjottavat suurta bolshevistista propagandaa maassansa ja levittävät kommunismin aatteita Japaniinkin. Rodun sukulaisuus mahdollistuttaa näiden aatteiden levittämisen japanilaistenkin työläisten keskuuteen. Valtion viranomaiset ovat vakavasti huolissaan kommunistisesta agitasionista."